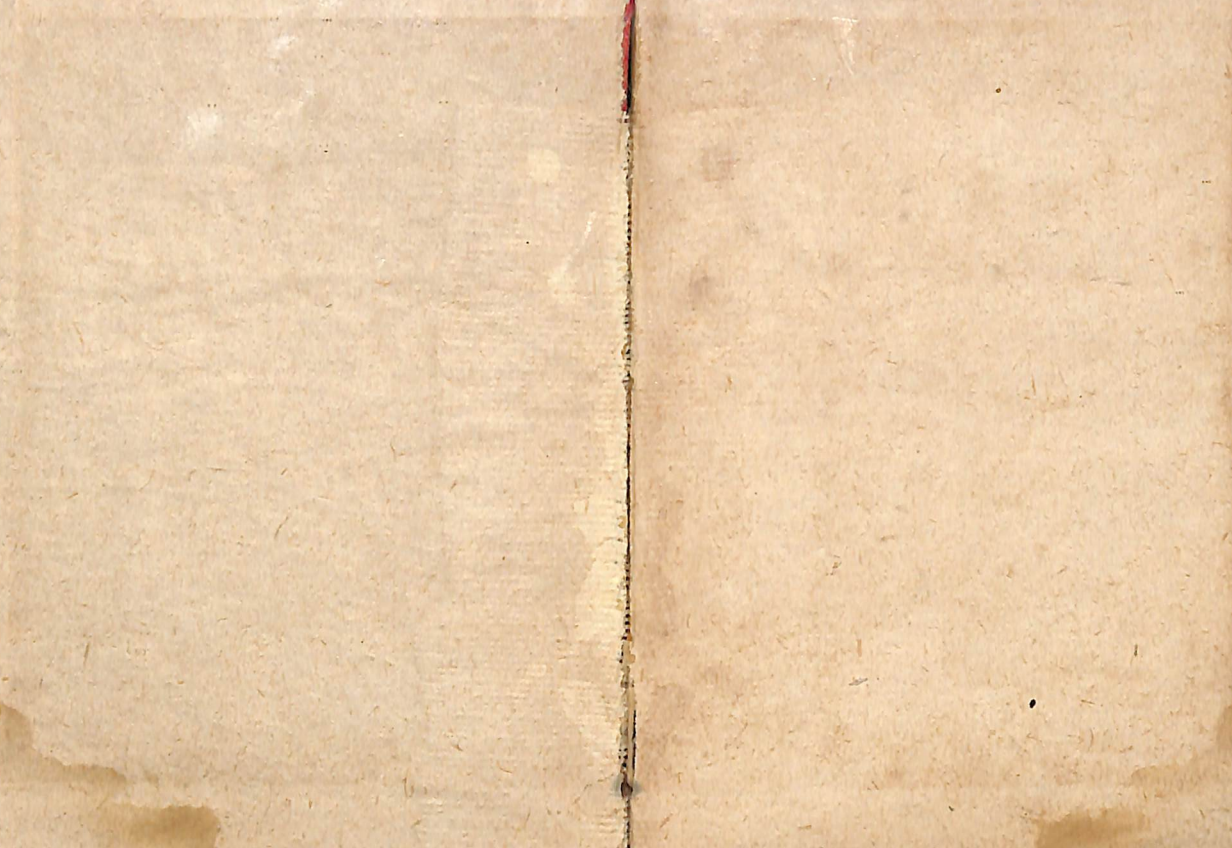

2nd ed. (19) 4

UNIVERSITY MICROFILMS

ՊՐԻՆՏԱՐՆԵՐ ԲՈՂՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՔ

31 JAN 2018

ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
(ԲՈՂՇԵՎԻԿՆԵՐԻ)
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼԻ
ՍԵԿՑԻԱ

(Ընդունված է միաձայն Համկ(ր)Կ XVIII
համագումարի կողմից)

Գ Ե Մ Ի Ր Ա Ն
Դժգոհական գրականության հրատարակչություն
Յերեվան — 1939

1-37179r

УСТАВ ВСЕСОЮЗНОЙ
КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ
(БОЛЬШЕВИКОВ)

СЕКЦИЯ КОММУНИСТИЧЕСКОГО
ИНТЕРНАЦИОНАЛА

Армгиз—Издательство полит. литературы
Ереван, 1939

Համամիութենական Կոմունիստական (բոլշևիկներին) կուսակցությունը, վորը հանդիսանում է Կոմունիստական ինտերնացիոնալի սեկցիան, ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգի առաջավոր, կազմակերպված ջոկատն է, նրա դասակարգային կազմակերպության բարձրագույն ձևը: Կուսակցությունն իր աշխատանքում ղեկավարվում է մարքսիզմ-լենինիզմի թեորիայով:

Կուսակցությունն իրականացնում է բանվոր դասակարգին, դյուղացիու-

1-37/79p

УСТАВ ВСЕСОЮЗНОЙ
КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ
(БОЛЬШЕВИКОВ)

СЕКЦИЯ КОММУНИСТИЧЕСКОГО
ИНТЕРНАЦИОНАЛА

Армгиз—Издательство полит. литературы
Ереван, 1939

Համամիութենական Կոմունիստական (բոլշևիկներին) կուսակցությունը, Վորը Հանդիսանում է Կոմունիստական ինտերնացիոնալի սեկցիան, ԽՍՀ Միության բանվոր դասակարգի առաջավոր, կազմակերպված ջոկատն է, նրա դասակարգային կազմակերպության բարձրագույն ձևը: Կուսակցությունն իր աշխատանքում ղեկավարվում է մարքսիզմ-լենինիզմի թեորիայով:

Կուսակցությունն իրականացնում է բանվոր դասակարգին, դյուղացիու-

թյանն, ինտելիգենցիային, —ամբողջ
խորհրդային ժողովրդին ղեկավարե-
լու գործը բանվոր դասակարգի գլի-
տատուերայի ամրապնդման համար,
սոցիալիստական կարգի ամրապնդ-
ման ու զարգացման համար, կոմու-
նիզմի հաղթանակի համար մղվող
պայքարում:

Կուսակցությունը հանդիսանում է
աշխատավորների բոլոր, ինչպես հա-
սարակական, այնպես և պետական
կազմակերպությունների ղեկավարող
կորիզը և ապահովում է կոմունիստա-
կան հասարակության հաջող կառու-
ցումը:

Կուսակցությունը հանդիսանում է
միասնական մարտական մի կազմա-
կերպություն, չադկապված գիտակ-
ցական կարգապահությամբ, վորը

հավասարապես պարտադիր է կուսակ-
ցության բոլոր անդամների համար:
Կուսակցությունն ուժեղ է իր հա-
մախմբվածությամբ, կամքի միաս-
նությամբ, գործողությունների միաս-
նությամբ, վորոնք անհամատեղելի
յեն ծրագրից ու կանոնադրությունից
չեզոքելու, կուսակցական կարգապա-
հությունը խախտելու, Փրակցիոն
խմբավորումների, յերկերեսանիու-
թյան հետ: Կուսակցությունն իր շար-
քերը մաքրում է այն անձերից, վո-
րոնք խախտում են կուսակցության
ծրագրերը, կուսակցության կանոնա-
դրությունը, կուսակցության կարգա-
պահությունը:

Կուսակցությունն իր անդամներից
պահանջում է ակտիվ ու, անձնվեր
աշխատանք՝ կուսակցության ծրա-

գիրն ու կանոնադրությունն իրակա-
նացնելու, կուսակցության և նրա որ-
դանների բոլոր վորոշումները կատա-
րելու, կուսակցության շարքերի մի-
ասնությունն ապահովելու և ինչպես
ԽՍՀՄ ազգությունների աշխատավոր-
ների միջև, այնպես եւ աշխարհի բո-
լոր յերկրների պրոլետարների հետ
յեղբայրական, ինտերնացիոնալ հա-
րաբերություններն ամրապնդելու ուղ-
ղությամբ:

I

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ,
ՆՐԱՆՑ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ
ՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Կուսակցության անդամ եւ հա-
մարվում ամեն վոք, ով ընդունում եւ
կուսակցության ծրագիրը, աշխատում

եւ նրա կադմակերպություններից մեկի
մեջ, յենթարկվում եւ կուսակցության
վորոշումներին և մուծում եւ անդա-
մալճար:

2. Կուսակցության անդամը պար-
տավոր եւ.

ա) անդուլ աշխատել իր գիտակցա-
կանությունը բարձրացնելու վրա,
մարքսիզմ-լենինիզմի հիմունքները
յուրացնելու վրա.

բ) խստադույն կերպով պահպանել
կուսակցական կարգապահությունը,
ակտիվ կերպով մասնակցել կուսակ-
ցության և յերկրի քաղաքական կյան-
քին, պրակտիկայում կիրառել կու-
սակցության քաղաքականությունը և
կուսակցական որդանների վորոշում-
ները.

գ) լինել աշխատանքային և պետա-

կան կարգապահութեան պահպանման
որինակ, տէրապետել իր գործի տեխ-
նիկային, անընդհատ բարձրացնելով
իր արտադրական, գործնական վորա-
կավորումը.

դ) որը-որին ամրապնդել կապը
մասսաների հետ, ժամանակին արձա-
ղանդել աշխատավորների հարցումնե-
րին ու կարիքներին, պարզաբանել
անկուսակցական մասսաներին կու-
սակցութեան քաղաքականութեան ու
վորոշումների իմաստը:

3. Կուսակցութեան անդամն իրա-
վունք ունի.

ա) մասնակցելու կուսակցական քա-
ղաքականութեան պրակտիկ հարցերի
ազատ ու գործարար քննարկմանը
կուսակցական ժողովներում կամ կու-
սակցական մամուլում.

բ) կուսակցական ժողովներում
քննադատելու կուսակցութեան ամեն
մի աշխատողի.

գ) ընտրելու և ընտրվելու կուսակ-
ցական որդաններում.

դ) պահանջելու անձնական մաս-
նակցութուն այն բոլոր դեպքերում,
յերբ վորոշում է կայացվում նրա
գործունեութեան կամ վարքի մասին.

յե) ամեն մի հարցով ու հայտարա-
րութեամբ ղեմելու կուսակցական ա-
մեն մի ինստանցիա, ընդհուպ մինչև
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմ:

4. Կուսակցութեան անդամ ընդու-
նելը կատարվում է բացառապես ան-
հատական կարգով: Նոր անդամներ
ընդունվում են այն թեկնածուների
թվից, վորոնք անցել են սահմանված
թեկնածուական ստաժը: Կուսակցու-

թյան անդամ ընդունվում են գիտակից, ազատիվ և կոմունիզմի գործին նվիրված բանվորները, գյուղացիներն ու ինտելիգենտները:

Կուսակցության մեջ ընդունվում են 18 տարեկան հասակին հասած անձերը:

Թեկնածուներից կուսակցության անդամ ընդունելու կարգը.

ա) Կուսակցության անդամ ընդունվողները ներկայացնում են կուսակցության յերեք անդամների յերաշխափորություն, վորոնք ունեն առնվազն յերեք տարվա կուսակցական ստաժ և ճանաչում են նրանց վոչ պակաս քան մեկ տարվա համատեղ աշխատանքից:

Ծանոթություն առաջին.— Կոմսոմոլից կուսակցության անդամ

ընդունելիս ՀամԼԿՅԵՄ շրջանային կոմիտեյի յերաշխափորությունը հավասարեցվում է կուսակցության մեկ անդամի յերաշխափորության:

Ծանոթություն յերկրորդ.— ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի անդամները և անդամության թեկնածուները յերաշխափորությունից ձեռնպահ են մնում:

բ) Կուսակցության մեջ ընդունելու հարցը քննվում և վճռվում է սկզբնական կուսակցական կազմակերպության ընդհանուր ժողովի կողմից, վորի վորոշումն ուժի մեջ է մտնում շրջկոմի, իսկ այն քաղաքներում, վորտեղ չկա ռայոնական բաժանում,— կուսակցության քաղկոմի հաստատումից հետո:

Կուսակցության մեջ ընդունելու հարցը քննելիս յերաշխափորոշների ներկայությունը պարտադիր չէ:

դ) Յերիտասարդությունը, մինչև 20 տարեկանը ներառյալ, կուսակցության մեջ ընդունվում է միայն Համ. ԼԿՅԵՄ-ի միջոցով:

դ) Այլ կուսակցություններից յեւլածները կուսակցության անդամ ընդունվում են բացառիկ դեպքերում և կուսակցության հինգ անդամների յերաշխափորությամբ, վորոնցից յերեքը՝ տաս տարվա կուսակցական ստաժով և յերկուսը՝ մինչհեղափոխական կուսստաժով, — վրչ այլ կերպ, քան սկզբնական կուսակազմակերպության միջոցով, անսլայժման ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի հաստատումով:

5. Յերաշխափորոշները պատասխա-

նատվություն են կրում իրենց յերաշխափորությունների լափորակության համար:

6. Թեկնածուներից կուսակցության անդամ ընդունվողների կուսստաժը հաշվվում է այն որից, յերբ համապատասխան սկզբնական կուսակցական կազմակերպության ընդհանուր ժողովը վորոշում է ընդունում տվյալ ընկերոջը կուսակցության անդամ հաստատելու մասին:

7. Մի կազմակերպության ամեն մի անդամ մի ուրիշ կազմակերպության աշխատանքի շրջանը փոխադրվելու դեպքում վերջինիս կողմից մտցվում է իր անդամների թվի մեջ:

Ծանոթություն. — Կուսակցության անդամների՝ մի կազմակերպությունից մյուսը փոխա-

դրվելը կատարվում է ՀամԿ(բ)Կ
Կենտկոմի կողմից սահմանված
կանոնների համաձայն:

8. Կուսակցության այն անդամներն
ու թեկնածուները, վորոնք յերեք ամս-
սըվա ընթացքում առանց հարգելի
պատճառների չեն վճարել անդամա-
վճարները, համարվում են կուսակ-
ցությունից դուրս մնացած, վորի մա-
սին սկզբնական կուսակցական կազ-
մակերպությունն ընդունում է համա-
պատասխան վորոշում, վորը հաս-
տատվում է կուսակցության շրջկոմի
կամ քաղկոմի կողմից:

9. Վորևե մեկին կուսակցությունից
վտարելու հարցը վորոշում է այն
սկզբնական կուսակցական կազմակեր-
պության ընդհանուր ժողովը, վորի
անդամն է հանդիսանում վտարվողը,

և հաստատվում է կուսակցության
շրջկոմի կամ քաղկոմի կողմից: Կու-
սակցությունից վտարելու մասին շրջ-
կոմի կամ քաղկոմի վորոշումն ուժ է
ստանում միայն այն դեպքում, յեթե
այն հաստատված է կուսակցության
մարզկոմի, յերկրկոմի կամ Միութե-
նական հանրապետության կոմկու-
սակցության Կենտկոմի կողմից:

10. Մինչև կուսակցությունից վտա-
րելու վերաբերյալ վորոշումը մարզ-
կոմի, յերկրկոմի կամ Միութենական
հանրապետության կոմկուսակցու-
թյան Կենտկոմի կողմից հաստատվե-
լը, կուսակցական տոմսը մնում է
կուսակցության անդամի ձեռքին, և
նա իրավունք ունի հաճախելու կու-
սակցական կոնֆերանսներին:

Կուսակցության վտարված անդամ-

ների մասին մարդկոմը, յերկրկոմը,
Միութենական հանրապետության
կոմկուսակցության Կենտկոմը հրա-
պարակում և տեղական կուսակցական
մամուլում՝ մատնանշելով վտարման
պատճառները, ինչպես նաև հրապա-
րակում և սխալ կերպով վտարվածնե-
րին վերականգնելու մասին:

11. Կուսակցությունից վտարելու
կամ վտարվածին կուսակցության ան-
դամի իրավունքներում վերականգնե-
լու հարցի լուծման ժամանակ պետք
է ապահովված լինի առավելագույն
զգուշությունն ու ընկերական հոգա-
տարությունը և կուսակցության ան-
դամին ներկայացված մեղադրանքների
հիմնավորվածության ուշիւ-ուշով
քննումը:

Մանր դանցանքների համար (թողո-

վին չներկայանալը, անդամավճար-
ները ժամանակին չմուծելը և այլն)
պետք է կիրառվեն կուսակցական
դաստիարակության ու ներդործման՝
կանոնադրությամբ նախատեսված մի-
ջոցները, և վոչ թե կուսակցությու-
նից վտարելը, վորը կուսակցական
պատժի առավելագույն չափն է հան-
դիսանում:

12. Կուսակցությունից վտարված-
ների ապելյացիաները պետք է կու-
սակցական համապատասխան որդան-
ների կողմից քննության առնվեն վոչ
ուշ, քան յերկշաբաթյա ժամկետում՝
դրանք ստացվելու որվանից:

II

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅԱՆ
ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԸ

13. Կուսակցության մեջ մտնել

ցանկացող բոլոր անձերն անցնում են
թեկնածուական ստաթ, վորն անհրա-
թեշտ և նրա համար, վորպեսդի թեկ-
նածուն ծանոթանա կուսակցության
ծրադրին, կանոնադրությանը, տակ-
տիկային և կուսկազմակերպության
համար ապահովվի թեկնածուի անձ-
նական հատկությունների ստուգումը:

14. Թեկնածու ընդունելու կարգը
(անհատական ընդունելություն, յե-
րաշխաւորություններ ներկայացնելն
ու դրանց ստուգումը, սկզբնական
կազմակերպության վորոշումը՝ ըն-
դունելության մասին և նրա հաստա-
տումը) միանգամայն նույնն է, ինչ
վոր կուսակցության անդամ ընդու-
նելիս:

15. Թեկնածուական ստաթը սահ-
մանվում է մեկ տարի ժամկետով:

16. Կուսակցության անդամության
թեկնածուները խորհրդակցական ձա-
յնի իրավունքով մասնակցում են այն
կազմակերպության ժողովներին, վո-
րին նրանք պատկանում են:

17. Կուսակցության անդամության
թեկնածուները մուծում են սովորա-
կան անդամավճար՝ տեղական կու-
սակցական կոմիտեյի դրամարկղը:

III

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ:
ՆԵՐԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻԱ

18. Կուսակցության կազմակերպա-
կան կառուցվածքի ղեկավարող սկզբ-
բունքն է հանդիսանում ղեմոկրատա-
կան ցենտրալիզմը, վորը նշանա-
կում է.

ա) կուսակցության բոլոր ղեկավար

որդանները ընտրականութիւն՝ ներ-
քեցից մինչև վերև .

բ) կուսակցական որդանների պար-
բերական հաշվետվութիւն իրենց
կուսակցական կազմակերպութիւննե-
րի առջև .

գ) կուսակցական խիստ կարգա-
պահութիւն և փոքրամասնության
յենթարկվելը մեծամասնությանը .

դ) վերադաս որդանների վորոշում-
ների անպայման պարտադիր լինելը
ստորադաս որդանների համար :

19. Կուսակցութիւնը կառուցվում
է ըստ տերիտորիալ-արտադրական
հատկանիշի . վորևէ շրջան սպասար-
կող կուսակցական կազմակերպու-
թիւն վերադաս և համարվում ամբողջ
շրջանի մասերն սպասարկող բոլոր
կուսակցական կազմակերպութիւննե-

րի նկատմամբ , կամ աշխատանքի ամ-
բողջ ճյուղն սպասարկող կուսակցա-
կան կազմակերպութիւնը վերադաս և
համարվում աշխատանքի ամբողջ ճյու-
ղի մասերն սպասարկող բոլոր կու-
սակցական կազմակերպութիւնների
նկատմամբ :

20. Բոլոր կուսակցական կազմակեր-
պութիւններն ամբողջով և անհրաժեշտ
հարցերի լուծման մեջ , վորչափով այդ
վորոշումները չեն հակասում կու-
սակցության վորոշումներին :

21. Յուրաքանչյուր կուսակցական
կազմակերպության բարձրագույն դե-
կավար որդանն և հանդիսանում ընդ-
հանուր ժողովը (սկզբնական կազմա-
կերպութիւնների համար) , կոնֆե-
րենցիան (որինակ՝ շրջանային , մար-
զային կազմակերպութիւնների հա-

մար), համադումարը (Միութենական հանրապետությունների կոմկուսակցությունների համար, ՀամԿ(բ)Կ-ի համար) :

22. Ընդհանուր ժողովը, կոնֆերենցիան կամ համադումարն ընտրում են բյուրո կամ կոմիտե, վորոնք նրանց գործադիր որդաններն են հանդիսանում և ղեկավարում են կազմակերպության ամբողջ ընթացիկ աշխատանքը :

23. Կուսակցական որդանների ընտրությունների ժամանակ արգելվում է ցուցակով քվեարկությունը : Քվեարկությունը պետք է կատարվի ըստ առանձին թեկնածությունների, ըստվորում կուսակցության բոլոր անդամների համար ապահովվում է թեկնածուների բացարկման և վեր-

ջիններիս քննադատելու անսահմանափակ իրավունք : Ընտրությունները կատարվում են թեկնածուների փակ (ղաղտնի) քվեարկությամբ :

24. Բոլոր հանրապետական, յերկրային ու մարզային կենտրոններում, ինչպես նաև բոլոր շատ թեքիչ նշանակալից արդյունաբերական կենտրոններում, կուսակցության և կառավարության կարեւորագույն վորոշումները քննարկելու համար հրավիրվում են քաղաքային կուսակցական կազմակերպությունների ակտիվի ժողովներ, ըստվորում ակտիվի ժողովները պետք է գումարվեն վոչ թե սլարադի և այդ վորոշումներին ձևականորեն-հանդիսավոր կերպով հավանություն տալու համար, այլ դրանք իսկապես քննարկելու համար :

Մեծ կենտրոններում պետք է դու-
մարվեն վոչ միայն քաղաքային, այլև
ոսյոնական կուսակցական ակտիվի-
ժողովներ:

25. Առանձին կադմակերպություն-
ներում կամ ամբողջ կուսակցության
մեջ կուսակցական քաղաքականության
հարցերի ազատ և դործարար քննար-
կումը կուսակցության յուրաքանչյուր
անդամի անկապտելի իրավունքն է,
վորը բղխում է ներկուսակցական դե-
մոկրատիայից: Միայն ներկուսակցա-
կան դեմոկրատիայի հիման վրա կա-
րող է ծավալվել բոլշևիկյան ինքնա-
քննադատությունը և ամրապնդվել
կուսակցական կարգապահությունը,
վորը պետք է լինի գիտակցական, և
վոչ թե մեխանիկական: Բայց լայն
դիսկուսիան, մանավանդ համամիու-

թենական մաշտաբի դիսկուսիան
կուսակցական քաղաքականության
հարցերի շուրջը, պետք է կադմա-
կերպված լինի այնպես, վորպեսզի
այն չկարողանա հասցնել աննշան փոք-
րամասնության փորձերին՝ իր կամքը
փաթաթելու կուսակցության վիթխա-
րի մեծամասնության վզին, կամ
Ֆրակցիոն խմբավորումներ կազմելու
փորձերի, վորոնք ջլատում են կու-
սակցության միասնությունը, պա-
ռակտում առաջացնելու փորձերի,
վորոնք կարող են սասանել բանվոր
դասակարգի դիկտատուրայի ուժն ու
տոկունությունը: Ուստի համամիու-
թենական մաշտաբի լայն դիսկուսիան
կարող է անհրաժեշտ ճանաչվել միայն
այն դեպքում, յեթե՝ ա) այդ ան-
հրաժեշտությունն ընդունվում է

մարդային կամ հանրապետական մաս-
շտաբի առնվազն միջանի տեղական
կուսակազմակերպությունների կողմից.
բ) յեթե ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ներ-
սում բավականաչափ հաստատուն մե-
ծամասնություն չկա կուսակցական
քաղաքականության կարևորագույն
հարցերի շուրջը. գ) յեթե, չնայած
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմում վորոշ տեսա-
կետի վրա կանգնած հաստատուն մե-
ծամասնության առկայությանը, այ-
նուամենայնիվ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմն
անհրաժեշտ է համարում կուսակցու-
թյան մեջ դիսկուսիոն քննարկման
միջոցով ստուգել իր քաղաքականու-
թյան ճշտությունը: Այս պայմաննե-
րը կատարելու դեպքում միայն կա-
րելի յե ապահովել կուսակցությունը՝
հակակուսակցական տարրերի կողմից

ներկուսակցական դեմոկրատիան չա-
րաչահելուց, այս պայմանների առ-
կայության դեպքում միայն կարելի
յե վստահ լինել, վոր ներկուսակցա-
կան դեմոկրատիան ողուտ կրերի
գործին և չի ողտագործվի ի վնաս
կուսակցության ու բանվոր դասա-
կարգի:

26. Կուսակցության կազմակերպ-
ման սխեման.

ա) ամբողջ կուսակցության հա-
մար—Համամիութենական համագու-
մար, ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմ, Համամի-
ութենական կոնֆերենցիա.

բ) մարզի, յերկրամասի, Միութե-
նական հանրապետության համար—
մարդային, յերկրամասային կոնֆե-
րենցիաներ, Միութենական հանրա-
պետությունների կոմկուսակցություն-

մարզային կամ հանրապետական մաս-
շտաբի առնվազն մի քանի տեղական
կուսակազմակերպությունների կողմից.
բ) յեթե ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ներ-
սում բավականաչափ հաստատուն մե-
ծամասնություն չկա կուսակցական
քաղաքականության կարևորագույն
հարցերի շուրջը. գ) յեթե, չնայած
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմում վորոշ տեսա-
կետի վրա կանգնած հաստատուն մե-
ծամասնության առկայությանը, այ-
նուամենայնիվ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմն
անհրաժեշտ ե համարում կուսակցու-
թյան մեջ դիսկուսիոն քննարկման
միջոցով ստուգել իր քաղաքականու-
թյան ճշտությունը: Այս պայմաննե-
րը կատարելու դեպքում միայն կա-
րելի յե ապահովել կուսակցությունը՝
հակակուսակցական տարրերի կողմից

ներկուսակցական դեմոկրատիան չա-
րաչահելուց, այս պայմանների առ-
կայության դեպքում միայն կարելի
յե վստահ լինել, վոր ներկուսակցա-
կան դեմոկրատիան ողուտ կբերի
գործին և չի ողտագործվի ի վնաս
կուսակցության ու բանվոր դասա-
կարգի:

26. Կուսակցության կազմակերպ-
ման սխեման.

ա) ամբողջ կուսակցության հա-
մար—Համամիութենական համագու-
մար, ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմ, Համամի-
ութենական կոնֆերենցիա.

բ) մարզի, յերկրամասի, Միութե-
նական հանրապետության համար—
մարզային, յերկրամասային կոնֆե-
րենցիաներ, Միութենական հանրա-
պետությունների կոմկուսակցություն-

ների համագումարներ, մարզկոմներ, յերկրկոմներ, Միութենական հանրապետությունների կոմկուսակցությունների Կենտկոմներ.

դ) ոկրուզի համար—ոկրուզային կոնֆերենցիաներ, ոկրուզկոմներ.

դ) քաղաքի, շրջանի համար—քաղաքային, շրջանային կոնֆերենցիաներ, քաղաքային, շրջանային կոմիտեներ.

յե) ձեռնարկության, գյուղի, կուտնտեսության, ՄՏ կայանի, Կարմիր բանակի և Ռազմա-Մովային նավատորմի զորամասերի համար, հիմնարկների համար—սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունների ընդհանուր ժողովներ, կոնֆերենցիաներ, սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունների բյուրոներ:

27. Կուսակցական վերոչումների իրադործման ուղղությամբ պրակտիկ աշխատանք կատարելու համար Համ. Կ(բ) Կենտկոմում գոյություն ունեն հետևյալ վարչությունները և բաժինները—ա) Կադրերի վարչություն, բ) Պրոպագանդայի և ագիտացիայի վարչություն, դ) Կազմակերպական-հրահանգչական բաժին, դ) Գյուղատնտեսական բաժին, յե) Դպրոցների բաժին. ոկրուզկոմներում, մարզկոմներում, յերկրկոմներում և Միութենական հանրապետությունների կոմկուսակցությունների Կենտկոմներում—ա) Կադրերի բաժին, բ) Պրոպագանդայի և ագիտացիայի բաժին, դ) կազմակերպական-հրահանգչական բաժին, դ) Գյուղատնտեսական բաժին, յե) Ռազմական բաժին. կուսակ-

ցության քաղկոմներում և շրջկոմներում—ա) Կադրերի բաժին, բ) Պրոպագանդայի և ագիտացիայի բաժին, գ) Կազմակերպական-հրահանգչական բաժին, դ) Ռազմական բաժին:

Ռազմական բաժնի պարտականությունն է ողնություն ցույց տալ ռազմական որդաններին՝ զինապարտներին հաշվառման զրվածքի, զորակոչի կազմակերպման, պատերազմի դեպքում զորահավաքի գործում, հակառդային պաշտպանությունը կազմակերպելու գործում և այլն:

Պրոպագանդայի ու ագիտացիայի բաժինների և կադրերի բաժինների ղեկավարությունը մարզկոմներում, յերկրկոմներում և Միութենական հանրապետությունների կոմկուսակցությունների կենտկոմներում պետք

է զրված լինի հատուկ քարտուղարների վրա:

28. Կուսակցության յուրաքանչյուր կազմակերպություն վերջնականապես հաստատվելուց հետո իրավունք ունի ունենալու իր կնիքը, բայց վոչ այլ կերպ, քան համապատասխան վերադաս կուսակցական կազմակերպության սանկցիայով:

IV

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՑՆ ՈՐԳԱՆՆԵՐԸ

29. Համկ(բ)ի գերագույն որդան հանդիսանում է Համկ(բ)ի համագումարը: Հերթական համագումարները հրավիրվում են վոչ սակավ, քան յերեք տարին մեկ անգամ: Արտակարգ

համադումարներ հրավիրում ե Համ. Կ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեն՝ սեփական նախաձեռնությամբ կամ կուսակցության վերջին համադումարում ներկայացված անդամների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ յերրորդի պահանջով: Կուսակցական համադումարի հրավիրումը և որակարգը հայտարարվում ե վոչ ուշ, քան համադումարից մեկ ու կես ամիս առաջ: Արտակարգ համադումարները հրավիրվում են յերկամսյա ժամկետում:

Համադումարը վավերական ե համարվում, յեթե նրանում ներկայացված ե վերջին հերթական համադումարում ներկայացված՝ կուսակցության բոլոր անդամների առնվազն կես մասը:

Կուսակցության համադումարում

ներկայացուցչության նորմաները սահմանվում են ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից:

30. Այն դեպքում, յերբ ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեն 29-րդ կետում մատնանշված ժամկետում չհրավիրի արտակարգ համադումար, արտակարգ համադումարի հրավիրումը պահանջող կազմակերպություններն իրավունք ունեն ստեղծելու կազմակերպական կոմիտե, վորն արտակարգ համադումարի հրավիրման հարցում ողտվում ե ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեյի իրավունքներով:

31. Համադումարը.

ա) Լսում և հաստատում ե Համ. Կ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեյի, Կենտրոնական վերստուղիչ հանձնաժողովի և կենտրոնական այլ կազմակեր-

սլուծյունների հաշվետվությունները .
բ) վերանայում և փոփոխում ե կու-
սակցության ծրագիրն ու կանոնա-
դրությունը .

դ) վորոչում ե կուսակցության
տակտիկական դիժն ընթացիկ քաղա-
քականության հիմնական հարցերի
վերաբերյալ .

դ) ընտրում ե Համկ(բ)կ Կենտրո-
նական Կոմիտե և Կենտրոնական վեր-
ստուգիչ հանձնաժողով :

32. Համկ(բ)կ Կենտրոնական Կոմի-
տեն և Կենտրոնական վերստուգիչ
հանձնաժողովն ընտրվում են համա-
գումարի կողմից սահմանվող կազ-
մով : Համկ(բ)կ Կենտրոնական Կոմի-
տեյի անդամների հեռանալու դեպքում
նրա կազմը լրացվում ե համադումա-

րի կողմից ընտրված թեկնածուների
թվից :

33. Համկ(բ)կ Կենտրոնական Կոմի-
տեն չորս ամսվա ընթացքում ունենում
ե առնվազն մեկ սլենար նիստ : Համ-
կ(բ)կ Կենտկոմի անդամության թեկ-
նածուները Համկ(բ)կ Կենտկոմի սլե-
նումների նիստերին ներկա յեն լինում
խորհրդակցական ձայնի իրավունքով :

34. Համկ(բ)կ Կենտրոնական Կոմի-
տեն կազմակերպում ե՝ քաղաքական
աշխատանքի համար—Քաղաքական
բյուրո , կազմակերպական աշխա-
տանքի ընդհանուր ղեկավարման հա-
մար—Կազմակերպական բյուրո , կազ-
մակերպական-գործադիր բնույթի
ընթացիկ աշխատանքի համար—Քաղ-
տուղարություն , կուսակցության և
Համկ(բ)կ Կենտկոմի վորոչումներ

պությունների հաշվետվությունները.
բ) վերանայում և փոփոխում և կուսակցութեան ծրագիրն ու կանոնադրությունը.

դ) վորոշում և կուսակցութեան տակտիկական դիժն ընթացիկ քաղաքականութեան հիմնական հարցերի վերաբերյալ.

դ) ընտրում և ՀամԿ(բ)Կ կենտրոնական կոմիտե և կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողով:

32. ՀամԿ(բ)Կ կենտրոնական կոմիտեն և կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովն ընտրվում են համագումարի կողմից սահմանվող կազմով: ՀամԿ(բ)Կ կենտրոնական կոմիտեյի անդամների հեռանալու դեպքում նրա կազմը լրացվում և համագումար-

րի կողմից ընտրված թեկնածուների թվից:

33. ՀամԿ(բ)Կ կենտրոնական կոմիտեն չորս ամսվա ընթացքում ունենում և առնվազն մեկ սլենար նիստ: ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի անդամութեան թեկնածուները ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի սլենումներին նիստերին ներկա յեն լինում խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

34. ՀամԿ(բ)Կ կենտրոնական կոմիտեն կազմակերպում և՛ քաղաքական աշխատանքի համար—Քաղաքական բյուրո, կազմակերպական աշխատանքի ընդհանուր ղեկավարման համար—Կազմակերպական բյուրո, կազմակերպական—գործադիր բնույթի ընթացիկ աշխատանքի համար—Քարտուղարություն, կուսակցութեան և ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի վորոշումների

կատարումն ստուգելու համար—Կուսակցական Վերահսկողության Հանձնաժողով:

35. Կուսակցական Վերահսկողության Հանձնաժողովը՝

ա) վերահսկում է կուսակցության և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի վորոշումների կատարումը կուսակցական կադմակերպությունների և խորհրդային-տնտեսական որդանների կողմից.

բ) ստուգում է տեղական կուսակցական կադմակերպությունների աշխատանքը.

գ) սլատասխանատվության Ե յենթարկում ՀամԿ(բ)Կ ծրագրի, կանոնադրության, կուսակցական կարգապահության խախտման մեջ մեղավորներին:

36. ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմի-

տեն համագումարների միջև ընկած ժամանակամիջոցում ղեկավարում է կուսակցության ամբողջ աշխատանքը, ներկայացնում է կուսակցությունը՝ այլ կուսակցությունների, կադմակերպությունների և հիմնարկների հետ ունեցած հարաբերությունների մեջ, կադմակերպում է կուսակցության ղանադան հիմնարկներ և ղեկավարում է նրանց գործունեյությունը, նշանակում է կենտրոնական որդանների խմբադրություններ, վորոնք աշխատում են նրա վերահսկողությամբ, և հաստատում է տեղական խոշոր կադմակերպությունների կուսակցական որդանների խմբադրությունները, կադմակերպում և ղեկավարում է համարակական նշանակություն ունեցող ձեռնարկությունները, բաշխում է

կուսակցութեան ուժերն ու միջոցները, վարում ե կենտրոնական դրամարկը:

Համկ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեն ուղղութեան ե տալիս կենտրոնական խորհրդային և հասարակական կազմակերպութեաններ ղ աշխատանքին՝ նրանցում յեղած կուսակցական խմբերի միջոցով:

37. Կուսակցական համապատասխանութի միջև ընկած ժամանակամիջոցում Համկ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեն, վոչ սակայն քան տարին մեկ անգամ, հրավիրում ե համամիութենական կուսակցական կոնֆերենցիա՝ տեղական կուսակցական կազմակերպութեաններին ներկայացուցիչներին՝ կուսակցութեան քաղաքականութեան հասունացած հարցերը քննարկելու համար:

Համամիութենական կոնֆերենցիայի պատգամավորներն ընտրվում են մարզկոմների, յերկրկոմների, Միութենական հանրապետութեաններ կոմկուսակցութեաններին Կենտկոմներին պլենումներում:

Համամիութենական կոնֆերենցիայի պատգամավորներին ընտրութեան կարգը ե ներկայացուցչութեան նորմաները սահմանվում են Համկ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից:

Համկ(բ)Կ Կենտկոմի անդամները, յեթե նրանք պատգամավորներ չեն ըստ տեղական կազմակերպութեանների լիազորութեան, Համամիութենական կոնֆերենցիայի աշխատանքին մասնակցում են խորհրդակցական հայնի իրավունքով:

38. Համամիութենական կոնֆերեն-

ցիւային իրավունք ե վերապահվում
փոխելու ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ան-
դամների մի մասին, այսինքն՝ իրա-
վունք ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կազմից
հանելու ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի այն
առանձին անդամներին, վորոնք չեն
ապահովում իրենց՝ վորպես ՀամԿ(բ)Կ
Կենտկոմի անդամներին՝ սլարտակա-
նությունների կատարումը, և նրանց
փոխարինել ուրիշներով, բայց կու-
սակցության համադումարի կողմից
ընտրված ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կազ-
մի մեկ հինգերորդից վոչ ավելի քա-
նակությամբ:

Համամիութենական կոնֆերենցիան
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի անդամների
կազմը լրացնում ե կուսակցության
համադումարի կողմից ընտրված թեկ-
նածուների թվից և վերջիններիս փո-

խարեն ընտրում ե ՀամԿ(բ)Կ Կենտ-
կոմի անդամության՝ համապատաս-
խան թվով նոր թեկնածուներ:

39. Համամիութենական կոնֆերեն-
ցիայի վորոշումները հաստատվում են
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից, բացա-
ռությամբ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ան-
դամների փոխարինման և ՀամԿ(բ)Կ
Կենտկոմի անդամության նոր թեկնա-
ծուների ընտրության վերաբերյալ
վորոշումից, վորը ՀամԿ(բ)Կ Կենտ-
կոմի հաստատման կարիքը չի զգում:

Համամիութենական կոնֆերենցիայի
այն վորոշումները, վոր հաստատված
են ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից,
սլարտադիր են կուսակցական բոլոր
կազմակերպությունների համար:

40. Բուլղերիկյան ղեկավարությունն
ու քաղաքական աշխատանքն ուժե-

ցիային իրավունք և վերապահվում
փոխելու ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ան-
դամների մի մասին, այսինքն՝ իրա-
վունք ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կազմից
հանելու ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի այն
առանձին անդամներին, վորոնք չեն
ապահովում իրենց՝ վորպես ՀամԿ(բ)Կ
Կենտկոմի անդամների՝ պարտակա-
նությունների կատարումը, և նրանց
փոխարինել ուրիշներով, բայց կու-
սակցության համադումարի կողմից
ընտրված ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կազ-
մի մեկ հինգերորդից վոչ ավելի քա-
նակությամբ:

Համամիութենական կոնֆերենցիան
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի անդամների
կազմը լրացնում և կուսակցության
համադումարի կողմից ընտրված թեկ-
նածուների թվից և վերջիններին փո-

խարեն ընտրում և ՀամԿ(բ)Կ Կենտ-
կոմի անդամության՝ համապատաս-
խան թվով նոր թեկնածուներ:

39. Համամիութենական կոնֆերեն-
ցիայի վորոշումները հաստատվում են
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից, բացա-
ռությամբ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ան-
դամների փոխարինման և ՀամԿ(բ)Կ
Կենտկոմի անդամության նոր թեկնա-
ծուների ընտրության վերաբերյալ
վորոշումից, վորը ՀամԿ(բ)Կ Կենտ-
կոմի հաստատման կարիքը չի զգում:

Համամիութենական կոնֆերենցիայի
այն վորոշումները, վոր հաստատված
են ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից,
պարտադիր են կուսակցական բոլոր
կազմակերպությունների համար:

40. Բոլշևիկյան ղեկավարությունն
ու քաղաքական աշխատանքն ուժե-

ղացնելու նպատակով ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեն իրավունք ունի ստեղծել քաղաքական բաժիններ և առանձնացնել ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կուսակցական կազմակերպիչներ՝ սոցիալիստական շինարարության հետ մնացող այն բնագավառներում, վորոնք առանձնապես կարևոր նշանակութիւն են ստանում ժողովրդական տնտեսության ու ամբողջ յերկրի համար, ինչպես նաև, յերբ քաղաքական բաժինները կատարել են իրենց հարվածային խնդիրները, — դրանք վերածել արտադրական-տերիտորիալ հատկանիշով կառուցված սովորական կուսակցական որգաններին:

Քաղբաժիններն աշխատում են ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կողմից հաստատվող հատուկ հրահանգների հիման վրա:

41. ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական Կոմիտեն կուսակցական կազմակերպութիւններին պարբերաբար ինֆորմացիա յետալիս իր աշխատանքի մասին:

42. Կենտրոնական վերստուգիչ հանձնաժողովը վերստուգում է. ա) գործերի ընթացքի արագութիւնն ու ճշտութիւնը կուսակցության կենտրոնական որգաններում և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի Քարտուղարության ապարատի կանոնաւորութիւնը. բ) ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի դրամարկղը և ձեռնարկութիւնները:

Վ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՅԵՐԿՐԱՄԱՍՍՅԻՆ ՅԵՎ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

43. Մարզային, յերկրամասային, հանրապետական կուսակցական կազ-

մակերպության բարձրագույն որդանն
է հանդիսանում մարդային, յերկրա-
մասային կուսակցական կոնֆերեն-
ցիան կամ Միութենական հանրապե-
տության կոմկուսակցության համա-
դումարը, իսկ դրանց միջև ընկած
ժամանակամիջոցում՝ մարդային կո-
միտեն, յերկրամասային կոմիտեն,
Միութենական հանրապետության
կոմկուսակցության Կենտկոմը: Իրենց
գործունեյության մեջ նրանք ղեկա-
վարվում են Համամիութենական Կո-
մունիստական (բոլշևիկների) կուսակ-
ցության և նրա ղեկավար որդանների
վորոշումներով:

44. Հերթական մարդային, յերկրա-
մասային կոնֆերենցիան կամ Միու-
թենական հանրապետության կոմկու-
սակցության համագումարը հրավիր-

վում և մարդային, յերկրամասային
կոմիտեյի, Միութենական հանրապե-
տության կոմկուսակցության Կենտ-
կոմի կողմից՝ մեկուկես տարին մեկ
անգամ, իսկ արտակարգ կոնֆերեն-
ցիան կամ համագումարը հրավիրվում
է մարդային կոմիտեյի, յերկրամա-
սային կոմիտեյի, Միութենական հան-
րապետության կոմկուսակցության
Կենտկոմի վորոշմամբ կամ մարդա-
յին, յերկրամասային, հանրապետա-
կան կուսկազմակերպության մեջ
մտնող կազմակերպությունների ան-
դամների ընդհանուր թվի մեկ յեր-
րորդի պահանջով:

Մարդային, յերկրամասային կոնֆե-
րենցիայի, Միութենական հանրապե-
տության կոմկուսակցության համա-
դումարի ներկայացուցչության նոր-

մաները սահմանվում են մարդային
կոմիտեյի, յերկրամասային կոմիտե-
յի, Միութենական հանրապետության
կոմկուսակցության Կենտկոմի կող-
մից :

Մարդային, յերկրամասային կոն-
ֆերենցիան, Միութենական հանրա-
պետության կոմկուսակցության հա-
մադումարը լսում և հաստատում է
մարդային, յերկրամասային կոմի-
տեյի, Միութենական հանրապետու-
թյան կոմկուսակցության Կենտկոմի,
վերստուգիչ հանձնաժողովի և մար-
դային, յերկրամասային, հանրապե-
տական այլ կազմակերպությունների
հաշվետու զեկուցումները, քննարկում
է մարդի, յերկրամասի կամ հանրա-
պետության կուսակցական, խորհրդ-
ային, տնտեսական, պրոֆմիութե-

նական աշխատանքի հարցերը և ընտ-
րում է մարդային կոմիտե, յերկրա-
մասային կոմիտե, Միութենական
հանրապետության կոմկուսակցու-
թյան Կենտկոմ, վերստուգիչ հանձնա-
ժողով և կուսակցության Համամիու-
թենական համագումարի պատգամա-
վորներ :

45. Մարդային, յերկրամասային
կոմիտեն, Միութենական հանրապե-
տության կոմկուսակցության Կենտ-
կոմն ընթացիկ աշխատանքի համար
առանձնացնում են համապատասխան
գործադիր որդաններ՝ 11 մարդուց
վոչ ավելի կազմով և 4—5 քարտու-
ղարներ, այդ թվում՝ առաջին քար-
տուղար, յերկրորդ քարտուղար, քար-
տուղար՝ կադրերի գծով և քարտու-
ղար՝ պրոպագանդայի գծով, վորոնք

ժաները սահմանվում են մարզային կոմիտեյի, յերկրամասային կոմիտեյի, Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության Կենտկոմի կողմից:

Մարզային, յերկրամասային կոնֆերենցիան, Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության համագումարը լսում և հաստատում է մարզային, յերկրամասային կոմիտեյի, Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության Կենտկոմի, վերստուգիչ հանձնաժողովի և մարզային, յերկրամասային, հանրապետական այլ կազմակերպությունների հաշվետու զեկուցումները, քննարկում է մարզի, յերկրամասի կամ հանրապետության կուսակցական, խորհրդային, տնտեսական, պրոֆմիութե-

նական աշխատանքի հարցերը և ընտրում է մարզային կոմիտե, յերկրամասային կոմիտե, Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության Կենտկոմ, վերստուգիչ հանձնաժողով և կուսակցության Համամիութենական համագումարի պատգամավորներ:

45. Մարզային, յերկրամասային կոմիտեն, Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության Կենտկոմն ընթացիկ աշխատանքի համար առանձնացնում են համապատասխան դործադիր որդաններ՝ 11 մարդուց վոչ ավելի կազմով և 4—5 քարտուղարներ, այդ թվում՝ առաջին քարտուղար, յերկրորդ քարտուղար, քարտուղար՝ կադրերի գծով և քարտուղար՝ պրոպագանդայի գծով, վորոնք

Հաստատվում են Համկ(բ)Կ Կենտկոմի
կողմից: Քարտուղարների համար
պարտադիր և առնվազն հինգ տարվա
կուսակցական ստաժ:

46. Մարզային կոմիտեն, յերկրա-
մասային կոմիտեն, Միութենական
հանրապետության կոմկուսակցության
Կենտկոմը մարզի, յերկրամասի, հան-
րապետության սահմաններում կադ-
մակերպում և կուսակցության զանա-
դան հիմնարկներ, ղեկավարում և
ներանց գործունեությունը, նշանա-
կում և մարզային, յերկրամասային,
հանրապետական կուսակցական ու-
ղանի խմբագրություն, վորը աչխա-
տում և նրա վերահսկողություն տակ,
ղեկավարում և արտակուսակցական
կադմակերպություններում գտնվող
կուսակցական խմբերը, կադմակեր-

պում և ղեկավարում և մարզի, յերկ-
րամասի, հանրապետության հա-
մար ընդհանուր նշանակություն ու-
նեցող իր ձեռնարկությունները, իր
կադմակերպություն սահմաններում
բաշխում և կուսակցություն ուժերն ու
միջոցները, վարում և մարզային,
յերկրամասային, հանրապետական
կուսակցական գրամարկղը:

47. Մարզային կոմիտեյի, յերկրա-
մասային կոմիտեյի, Միութենական
հանրապետության կոմկուսակցու-
թյան Կենտկոմի պլենումը հրավիր-
վում և վոչ սակավ, քան յերեք ամի-
սը մեկ անգամ:

48. Յերկրամասերի և Միութենա-
կան հանրապետությունների կադմի
մեջ մտնող ավտոմոմ հանրապետու-
թյունների, ինչպես նաև աղջային ու

այլ մարդերի կուսակցական կազմա-
կերպություններն աշխատում են յերկ-
րամասային կոմիտեների, Միութե-
նական հանրապետությունների կոմ-
կուսակցությունների Կենտկոմների
ղեկավարությամբ և իրենց ներքին
կյանքում ղեկավարվում են այն
դրույթներով, վոր շարադրված են
կուսակցության կանոնադրության Վ
գլխում՝ մարդային, յերկրամասային
և հանրապետական կազմակերպու-
թյունների մասին:

VI

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՈԿՐՈՒԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

49. Այն, մարդերում, յերկրամասե-
րում և հանրապետություններում,
վորոնք ունեն ոկրուղներ, այդ վեր-

ջիններում ստեղծվում են ոկրուղային
կուսակցական կազմակերպություն-
ներ:

Ոկրուղային կուսակցական կազմա-
կերպության բարձրագույն որդանն է
հանդիսանում ոկրուղային կուսակ-
ցական կոնֆերենցիան, վորը հրավիր-
վում է ոկրուղային կոմիտեյի կողմից
վոչ սակավ, քան մեկ ու կես տարին
մեկ անգամ, արտակարգ կոնֆերեն-
ցիան՝ ոկրուղային կոմիտեյի վորոշ-
մամբ կամ ոկրուղային կազմակեր-
պության մեջ մտնող կազմակերպու-
թյունների անդամների ընդհանուր
թվի մեկ յերրորդի պահանջով:

Ոկրուղային կոնֆերենցիան լսում և
հաստատում է ոկրուղային կոմիտե-
յի, վերստուգիչ հանձնաժողովի և
ոկրուղային կուսակցական այլ կազ-

մակերպությունների հաշվետվութ-
յունները, ընտրում ե կուսակցու-
թյան ոկրուգային կոմիտե, վերստու-
գիչ հանձնաժողով և մարզային, յերկ-
րամասային կոնֆերենցիայի կամ
Միութենական հանրապետության
կոմկուսակցության համագումարի
պատգամավորներ:

50. Ոկրուգային կոմիտեն ընտրում
ե բյուրո՝ 9 հոգուց վոչ ավելի կազ-
մով և ոկրուգային կոմիտեյի 4 քար-
տուղարներ, այդ թվում՝ առաջին
քարտուղար, յերկրորդ քարտուղար,
քարտուղար՝ կազրերի գծով և քար-
տուղար՝ պրոպագանդայի գծով: Քար-
տուղարների համար պարտագիր ե յե-
րեք տարվա կուսակցական ստաթ:
Ոկրուգային կոմիտեյի քարտուղար-
ները հաստատովում են մարզկոմի,

յերկրկոմի, Միութենական հանրապե-
տության կոմկուսակցության Կենտ-
կոմի կողմից:

51. Ոկրուգային կոմիտեն ոկրուգի
սահմաններում կազմակերպում ե կու-
սակցության զանազան հիմնարկներ և
ղեկավարում ե նրանց գործունեյու-
թյունը, նշանակում ե ոկրուգային
կուսակցական որդանի խմբագրու-
թյուն, վորն աշխատում ե նրա զեկա-
վարությամբ ու վերահսկողությամբ,
ղեկավարում ե արտակուսակցական
կազմակերպություններում գտնվող
կուսակցական խմբերը, կազմակեր-
պում ե ոկրուգային նշանակություն
ունեցող իր ձեռնարկությունները,
ոկրուգի սահմաններում բաշխում ե
կուսակցության ութերն ու միջոցները,

մակերպությունների հաշվետվութ-
յունները, ընտրում ե կուսակցու-
թյան ոկրուգային կոմիտե, վերստու-
գիչ հանձնաժողով և մարզային, յերկ-
րամասային կոնֆերենցիայի կամ
Միութենական հանրապետության
կոմկուսակցության համադումարի
պատգամավորներ:

50. Ոկրուգային կոմիտեն ընտրում
ե բյուրո՝ 9 հոգուց վոչ ավելի կադ-
մով և ոկրուգային կոմիտեյի 4 քար-
տուղարներ, այդ թվում՝ առաջին
քարտուղար, յերկրորդ քարտուղար,
քարտուղար՝ կադրերի գծով և քար-
տուղար՝ պրոպագանդայի գծով: Քար-
տուղարների համար պարտագիր ե յե-
րեք տարվա կուսակցական ստաժ:
Ոկրուգային կոմիտեյի քարտուղար-
ները հաստատվում են մարզկոմի,

յերկրկոմի, Միութենական հանրապե-
տության կոմկուսակցության Կենտ-
կոմի կողմից:

51. Ոկրուգային կոմիտեն ոկրուգի
սահմաններում կադմակերպում ե կու-
սակցության դանազան հիմնարկներ և
ղեկավարում ե նրանց գործունեյու-
թյունը, նշանակում ե ոկրուգային
կուսակցական որդանի խմբագրու-
թյուն, վորն աշխատում ե նրա ղեկա-
վարությամբ ու վերահսկողությամբ,
ղեկավարում ե արտակուսակցական
կադմակերպություններում գտնվող
կուսակցական խմբերը, կադմակեր-
պում ե ոկրուգային նշանակություն
ունեցող իր ձեռնարկությունները,
ոկրուգի սահմաններում բաշխում ե
կուսակցության ուժերն ու միջոցները,

վարում և ոկրուղային կուսակցական
դրամարկղը :

VII

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՅԵՎ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

(ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՅԵՎ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ)

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

52. Քաղաքային, շրջանային կուսակցական կոնֆերենցիան հրավիրվում է՝ քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի կողմից վոչ սակավ, քան տարին մեկ անգամ՝ արտահարդ կոնֆերենցիան՝ քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի վորոշմամբ կամ քաղաքային, շրջանային կազմակերպության մեջ մանող կազմակերպությունների անդամների ընդհանուր թվի $\frac{1}{3}$ -ի պահանջով :

Քաղաքային, շրջանային կոնֆերենցիան լսում և հաստատում է քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի, վերստուգիչ հանձնաժողովի և քաղաքային, շրջանային այլ կազմակերպությունների հաշվետվությունները, ընտրում է քաղաքային, շրջանային կոմիտե, վերստուգիչ հանձնաժողով և յերկրամասային, մարդային կոնֆերենցիայի կամ Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության համագումարի պատգամավորներ :

53. Քաղաքային, շրջանային կոմիտեն ընտրում է բյուրո՝ կազմված 7—9 հոգուց, և կուսակցության քաղկոմի, շրջկոմի յերեք քարտուղարներ : Քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի քարտուղարների համար պարտադիր և առնվազն յերեք տարվա կուսակցա-

վարում ե ոկրուղային կուսակցական
դրամարկղը:

VII

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՅԵՎ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ

(ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՅԵՎ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ)

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

52. Քաղաքային, շրջանային կուսակցական կոնֆերենցիան հրավիրվում է՝ քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի կողմից վոչ սակավ, քան տարին մեկ անգամ՝ արտակարգ կոնֆերենցիան՝ քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի վորոշմամբ կամ քաղաքային, շրջանային կազմակերպության մեջ մտնող կազմակերպությունների անդամների ընդհանուր թվի $\frac{1}{3}$ -ի պահանջով:

Քաղաքային, շրջանային կոնֆերենցիան լսում և հաստատում է քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի, վերստուգիչ հանձնաժողովի և քաղաքային, շրջանային այլ կազմակերպությունների հաշվետվությունները, ընտրում է քաղաքային, շրջանային կոմիտե, վերստուգիչ հանձնաժողով և յերկրամասային, մարզային կոնֆերենցիայի կամ Միութենական հանրապետություն կոմկուսակցություն համագումարի պատգամավորներ:

53. Քաղաքային, շրջանային կոմիտեն ընտրում է բյուրո՝ կազմված 7—9 հոգուց, և կուսակցություն քաղկոմի, շրջկոմի յերեք քարտուղարներ: Քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի քարտուղարների համար պարտադիր է առնվազն յերեք տարվա կուսակցա-

կան ստատ: Քաղաքային և շրջանային կոմիտեյի քարտուղարները հաստատովում են մարդկոմի, յերկրկոմի, Մի-ութենական հանրապետութեան կոմ-կուսակցութեան Կենտկոմի կողմից:

54. Քաղաքային, շրջանային կոմիտեն կազմակերպում և հաստատում է սկզբնական կուսակցական կազմակերպութեանները՝ ձեռնարկութեաններում, խորհանտեսութեաններում, ՄՏԿ-ներում, կոլտնտեսութեաններում ու հիմնարկներում, վարում է կոմունիստների ռեգիստրացիան, քաղաքի, շրջանի սահմաններում կազմակերպում է կուսակցութեան զանազան հիմնարկներ և ղեկավարում է նրանց գործունեութեանը, նշանակում է քաղաքային, շրջանային կուսակցական օրգանի խմբագրութեան,

վորն աշխատում է նրա ղեկավարութեամբ ու վերահսկողութեամբ, ղեկավարում է արտակուսակցական կազմակերպութեաններում գտնվող կուսակցական խմբերը, կազմակերպում է համաքաղաքային, շրջանային նշանակութեան ռեհցող իր ձեռնարկութեանները, քաղաքի և շրջանի սահմաններում բաշխում է կուսակցութեան ուժերն ու միջոցները, վարում է քաղաքային, շրջանային կուսակցական դրամարկղը: Քաղաքային, շրջանային կոմիտեն մարզային կոմիտեյին, յերկրամասային կոմիտեյին, Միութենական հանրապետութեան կոմկուսակցութեան Կենտկոմին հաշվետվութեան է ներկայացնում իր գործունեութեան մասին՝ ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի սահմանած ժամկետներում և ձևով:

55. Քաղաքային, շրջանային կոմիտեյի պլենումը հրավիրվում է վոչ սակավ, քան մեկ ու կես ամիսը մեկ անգամ:

56. Խոշոր քաղաքներում, Համ. Կ(բ)Կ Կենտկոմի թույլտվությամբ, ստեղծվում են քաղաքային կոմիտեյին յենթակա ռայոնական կազմակերպություններ:

VIII

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶՐՆԱԿԱՆ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

57. Կուսակցության հիմքն են հանդիսանում սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունները:

Սկզբնական կուսակցական կազմակերպություններ ստեղծվում են Փարբիկաններում, գործարաններում,

խորհտեստություններում, ՄՏԿ-ներում և տնտեսական այլ ձեռնարկություններում, կուտեստություններում, Կարմիր բանակի և Ռազմա-Մովային նավատորմի զորամասերում, դյուղերում, հիմնարկներում, ուսումնական հաստատություններում և այլն, յերբ առկա չեն կուսակցության առնվազն 3 անգամ:

Այն ձեռնարկություններում, կուտեստություններում, հիմնարկներում և այլն, վորտեղ կուսակցության անդամների թիվը 3-ից պակաս է, ստեղծվում են թեկնածուական կամ կուսակցական-կոմսոմոլի խմբեր՝ կուսակցության շրջկոմի, քաղկոմի կամ քաղբաժնի կողմից առանձնացված կուսկազմակերպչի գլխավորությամբ:

Սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունները հաստատվում են ջրջանային, քաղաքային կոմիտեների կամ համապատասխան քաղբաժինների կողմից :

58. Այն ձեռնարկություններում, հիմնարկներում, կոլտնտեսություններում և այլն, վորտեղ ամբողջ ձեռնարկությունը, հիմնարկը և այլն ընդգրկող ընդհանուր սկզբնական կուսակցական կազմակերպության ներսում կան կուսակցության 100-ից ավելի անդամներ ու թեկնածուներ, յուրաքանչյուր առանձին դեպքում շրջկոմի, քաղկոմի կամ համապատասխան քաղբաժնի հաստատմամբ կարող են կազմակերպվել կուսակցական կազմակերպություններ՝ ըստ ցե-

խերի, տեղամասերի, բաժինների և այլն :

Ցեխային, տեղամասային և այլ կազմակերպությունների ներսում, ինչպես նաև սկզբնական կուսկազմակերպությունների ներսում, վորոնք ունեն 100-ից պակաս անդամներ ու թեկնածուներ, կարող են ստեղծվել կուսակցական խմբեր՝ ըստ ձեռնարկության բրիգադների, ագրեգատների :

59. Խոշոր ձեռնարկություններում և հիմնարկներում, վորոնք ունեն կուսակցության 500-ից ավելի անդամներ ու թեկնածուներ, կարող են, յուրաքանչյուր առանձին դեպքում ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի թույլտվությամբ, ստեղծվել կուսակցության դործարանային կոմիտեներ, այդ ձեռնարկությունների ցեխային կուսկազ-

մակերպություններին տալով սկզբնական կուսակցական կազմակերպության իրավունքներ:

60. Սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունը բանվորների, գյուղացիների և ինտելիգենցիայի մասսաներին կապում է կուսակցության ղեկավար օրգանների հետ: Նրա խնդիրն է հանդիսանում:

ա) ագիտացիոն և կազմակերպական աշխատանքը մասսաների մեջ՝ կուսակցական լոզունգների ու վոքոչումների կիրառման ուղղությամբ, ապահովելով ղեկավարությունը գործաբանային մամուլի նկատմամբ:

բ) նոր անդամների ներգրավումը կուսակցության մեջ և նրանց քաղաքական դաստիարակությունը:

գ) օժանդակությունը շրջկոմին,

քաղկոմին կամ քաղբաժնին՝ նրա ամբողջ պրակտիկ աշխատանքում:

դ) մասսաների մոբիլիզացիան ձեռնարկություններում, խորհանդեսություններում, կոլտնտեսություններում և այլն՝ արտադրական պլանը կատարելու, աշխատանքային կարգապահությունն ամրապնդելու և սոցիալիստական մրցությունն ու հարվածայնությունը զարգացնելու համար:

յե) պայքարը թափթփվածության և գործն անտնտեսաբար վարելու դեմ՝ ձեռնարկություններում, խորհանդեսություններում, կոլտնտեսություններում և ամենօրյա հոգատարությունը բանվորների, ծառայողների ու կոլտնտեսականների կուլտուր-կենցաղային պայմանների բարելավման մասին:

զ) ակտիվ մասնակցութիւնը յերկրի տնտեսական ու քաղաքական կյանքին:

61. Արտադրական ձեռնարկութիւնների, այդ թվում խորհտնտեսութիւնների, կոլտնտեսութիւնների ու ՄՏԿ-ների սկզբնական կուտակցական կազմակերպութիւնների դերը և ձեռնարկութիւնների աշխատանքի վիճակի համար նրանց պատասխանատվութիւնը բարձրացնելու նպատակով՝ այդ կազմակերպութիւններին տրվում է ձեռնարկութիւնի աղմինխտրացիայի գործունէութիւնի նկատմամբ վերահսկողութիւնի իրավունք:

Ժողկոմատային կուտակցական կազմակերպութիւնները, վորոնք, խորհրդային հիմնարկների աշխատանքի հատուկ պայմանների շնորհիւ, վերա-

հսկողութիւնի Ֆունկցիաներից ոգտվել չեն կարող, պարտավոր են ահազանդել հիմնարկի աշխատանքի մեջ յեղած թերութիւնների մասին, նշել ժողկոմատի ու նրա առանձին աշխատողների աշխատանքի թերութիւնները և իրենց նյութերն ու նկատառումներն ուղարկել ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմ և ժողկոմատի ղեկավարներին:

Ժողկոմատների սկզբնական կուտակցական կազմակերպութիւնների քարտուղարները հաստատովում են ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի կողմից:

Ժողկոմատի կենտրոնական ապարատի բոլոր կոմունիստ աշխատողները մտնում են մեկ համաժողկոմատային կուտակցական կազմակերպութիւնի մեջ:

62. Ընթացիկ աշխատանքը վարելու համար սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունը մեկ տարի ժամանակով ընտրում է բյուրո՝ կազմելով մոտ 11 մարդուց:

Սկզբնական կուսկազմակերպությունների բյուրոններ ստեղծվում են կուսակցության առնվազն 15 անդամ ունեցող կուսկազմակերպություններում:

Կուսակցության 15-ից պակաս անդամ ունեցող կուսակցական կազմակերպություններում բյուրոններ չեն ստեղծվում, այլ ընտրվում է սկզբնական կուսկազմակերպության քարտուղար:

Կուսակցության անդամների արագ աճեցման և նրանց կոլեկտիվ ղեկավարության վոգով դաստիարակելու

նպատակով, կուսակցության առնվազն 15, բայց 100-ից վոչ ավելի անդամ ունեցող ցեխային կուսակցական կազմակերպություններին իրավունք է տրվում ընտրելու ցեխային կուսակցական կազմակերպության բյուրո՝ կազմված 3-ից մինչև 5 մարդուց, իսկ կուսակցության 100-ից ավելի անդամ ունեցող ցեխային կուսկազմակերպություններին՝ 5-ից մինչև 7 մարդուց:

Այն սկզբնական կուսակցական կազմակերպություններում, վորոնք միավորում են կուսակցության 100-ից վոչ ավելի անդամ, կուսակցական աշխատանքը վարում են, իբրև կանոն, արտադրության մեջ աշխատանքից չազատված աշխատողներ:

Այն սկզբնական կուսկազմակեր-

պուլթյուններում, վորոնք ունեն կուսակցության մինչև 1.000 անդամ, աշխատում են 2—3 վճարովի աշխատող, իսկ մինչև 3.000 ու ավելի անդամ ունեցող սկզբնական կուսակազմակերպություններում աշխատում են արտադրության մեջ աշխատանքից ազատված 4—5 ընկերներ:

Սկզբնական և ցեխային կուսակազմակերպությունների քարտուղարների համար պարտադիր է առնվազն մեկ տարվա կուսակցական ստաժ:

IX

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԿՈՄՍՈՄՈՂԸ

63. ՀամԼԿՅՅՄ-ն իր աշխատանքը կատարում է ՀամԿ(բ)Կ-ի ղեկավարությամբ: ՀամԼԿՅՅՄ Կենտկոմը,

հանդիսանալով կոմսոմոլի ղեկավար օրգանը, յենթարկվում է ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմին: ՀամԼԿՅՅՄ տեղական կազմակերպությունների աշխատանքին ուղղվելու են տալիս և վերահսկում են համապատասխան հանրապետական, յերկրամասային, մարզային, քաղաքային ու շրջանային կուսակցական կազմակերպությունները:

64. ՀամԼԿՅՅՄ այն անդամները, վորոնք կուսակցության անդամներ կամ թեկնածուներ են հանդիսանում, կոմսոմոլից դուրս են գալիս կուսակցության մեջ ընդունվելու մոմենտից, յեթե նրանք ղեկավար պոստեր չեն գրավում կոմսոմոլի կազմակերպություններում:

65. ՀամԼԿՅՅՄ-ը կուսակցության ակտիվ ողնականն է ամբողջ պետա-

կան և տնտեսական շինարարության մեջ: Կոմսոմոլի կազմակերպությունները պետք է դործնականում լինեն կուսակցական դիրեկտիվների ախտիվ կիրառողները սոցիալիստական շինարարության բոլոր բնագավառներում, մանավանդ այնտեղ, վորտեղ չկան սկզբնական կուսակցական կազմակերպություններ:

66. Կոմսոմոլի կազմակերպություններն ունեն լայն նախաձեռնության իրավունք՝ ձեռնարկության, կոլտընտեսության, կորհտնտեսության, հիմնարկի աշխատանքի այն բոլոր հարցերի քննարկման և համապատասխան կուսկազմակերպությունների առջև դնելու ասպարեզում, վորոնք կապված են դրանց դործունեյության մեջ յեղած թերությունների վերաց-

ման և աշխատանքը բարելավելու, սոցիալիստական մրցությունն ու հարվածայնությունը կազմակերպելու, մասսայական կամպանիաներ անցկացնելու և այլնի դործում նրանց անհրաժեշտ ոգնություն ցույց տալու խնդիրների հետ:

X

ԿՈՒՍԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄ, ՌԱԶՄԱ-
ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱՎԱՏՈՐՄՈՒՄ ՅԵՎ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ

67. Կուսակցական աշխատանքի դեկավարումը Բանլորա-Գյուղացիական Կարմիր բանակում իրականացվում է ԲԳԿԲ Գաղաքական վարչության կողմից, վորն աշխատում է ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի Ռազմական բաժնի իրա-

կան և տնտեսական շինարարության մեջ: Կոմսոմոլի կազմակերպությունները պետք է դործնականում լինեն կուսակցական դիրեկտիվների ակտիվ կիրառողները սոցիալիստական շինարարության բոլոր բնադավաններում, մանավանդ այնտեղ, վորտեղ չկան սկզբնական կուսակցական կազմակերպություններ:

66. Կոմսոմոլի կազմակերպություններն ունեն լայն նախաձեռնության իրավունք՝ ձեռնարկության, կոլտընտեսության, խորհտնտեսության, հիմնարկի աշխատանքի այն բոլոր հարցերի քննարկման և համապատասխան կուսկազմակերպությունների առջև դնելու ասպարեզում, վորոնք կապլած են դրանց դործունեյության մեջ յեղած թերությունների վերաց-

ման և աշխատանքը բարելավելու, սոցիալիստական մրցությունն ու հարվածայնությունը կազմակերպելու, մասսայական կամպանիաներ անցկացնելու և այլնի դործում նրանց անհրաժեշտ ոգնություն ցույց տալու խնդիրների հետ:

X

ԿՈՒՍԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄ, ՌԱԶՄԱ-
ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱՎԱՏՈՐՄՈՒՄ ՅԵՎ
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏՈՒՄ

67. Կուսակցական աշխատանքի դեկավարումը Բանլորա-Գյուղացիական Կարմիր բանակում իրականացվում է ԲԳԿԲ Քաղաքական վարչության կողմից, վորն աշխատում է ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի Ռազմական բաժնի իրա-

վունքներով, և Բանվորա-Գյուղացի-
ական Ռազմա-Ծովային նավատոր-
մում նույնպես, ինչպես և տրանս-
պորտում՝ Ռազմա-Ծովային նավա-
տորմի Քաղաքական վարչության և
տրանսպորտի Քաղաքական վարչու-
թյան կողմից, վորոնք աշխատում են
Համկ(բ)կ Կենտկոմի Ռազմա-Ծովա-
յին բաժնի և Համապատասխան
տրանսպորտային բաժնի իրավունք-
ներով:

ԲԳԿԲ Քաղաքական վարչությունը,
Ռազմա-Ծովային նավատորմի Քաղա-
քական վարչությունը և տրանսպորտի
Քաղվարչությունն իրենց ղեկավարու-
թյունը կենսապորժում են իրենց կող-
մից նշանակվող քաղբաժիններին, ղին-
կոմներին, կուսկազմակերպիչներին և
կուսակցական հանձնաժողովների մի-

ջոցով, վորոնք ընտրվում են Համա-
պատասխան բանակային, նավատոր-
մային ու յերկաթուղային կոնֆերեն-
ցիաներում:

Կուսակցական կազմակերպություն-
ները Կարմիր բանակում, Ռազմա-
Ծովային նավատորմում և տրանս-
պորտում աշխատում են Համկ(բ)կ
Կենտկոմի կողմից հաստատվող հա-
տուկ հրահանգների հիման վրա:

68. Ոկրուզներին, նավատորմների
ու բանակներին քաղվարչությունների
պետերի և յերկաթուղիների քաղբա-
ժինների պետերի համար պարտադիր
ե 5 տարվա կուսակցական ստաժ,
ղվիղիաների ու բրիգադների քաղբա-
ժինների պետերի համար՝ 3 տարվա
կուսակցական ստաժ:

69. Քաղորդանքները պարտավոր են

սերտ կապ պահպանել տեղական կուսակցական կոմիտեների հետ՝ քաղորդանքների ղեկավարներին ու ղինկոմիտեների մշտական մասնակցութեամբ տեղական կուսակցական կոմիտեներում, ինչպես նաև ղորամասերում կատարվող քաղաշխատանքի մասին քաղորդանքների պետերի, ղինկոմիտեների, և տրանսպորտի քաղբաժիններին ղեկուցումները կուսկոմիտեներում սխտեմատիկաբար լսելու միջոցով:

XI

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԽՄԲԵՐ ԱՐՏԱԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

70. Խորհրդային, պրոֆմիտեկնական, կոոպերատիվ ու այլ մասսայական կազմակերպություններին բոլոր

համադրամարներում, խորհրդակցություններում և ընտրովի որդաններում, վորտեղ կա կուսակցության առնվազն 3 անդամ, կազմակերպվում են կուսակցական խմբեր, վորոնց խնդիրն է՝ բազմակողմանիորեն ու ժեղացնել կուսակցության աղղեցությունը և կիրառել նրա քաղաքականությունն անկուսակցականների մեջ, ամրապնդել կուսակցական և պետական կարգապահությունը, պայքարել բյուրոկրատիզմի դեմ, ստուգել կուսակցական ու խորհրդային դիրեկտիվներին կատարումը:

Ընթացիկ աշխատանքի համար խումբն ընտրում է քարտուղար:

71. Կուսակցական խմբերը յենթարկվում են համապատասխան կուսկազմակերպություններին (ՀամԿ(բ)Կ

Կենտրոնում, Միութենական հանրապետության կոմկուսակցության կենտրոնում, յերկրկում, մարզկում, ոկրուգ-կում, քաղկում, շրջկում) :

Բոլոր հարցերում խմբերը պարտավոր են խստորեն և անշեղորեն ղեկավարվել կուսակցական ղեկավար որդանների վորոշումներով :

XII

ՏՈՒՅԺԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ
ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ
ՀԱՄԱՐ

72. Կուսակցության միասնության պահպանումը, անողոք պայքարը յերկերեսանիության, ֆրակցիոն պայքարի և պառակտման ամենափոքր փորձերի դեմ, կուսակցական և պետական կարգապահության կիրառումը հան-

դիսանում են կուսակցության բոլոր անդամների և կուսակցական բոլոր կադմակերպությունների առաջնագույն պարտականությունը :

73. Կուսակցական և խորհրդային կենտրոնների վորոշումները պետք և կատարվեն արագ ու ճշտիվ : Վերադաս կադմակերպությունների վորոշումները չկատարելու և կուսակցության հասարակական կարծիքով հանցավոր ճանաչվող այլ զանցանքների հետևանքը կլինի—կադմակերպության համար՝ պարտավանքը և ընդհանուր վերահաչվառումը (կադմակերպության ցրումը), կուսակցության առանձին անդամների համար՝ պարտավանքի այս կամ այն տեսակը (ի ցույց դնելը, նկատողությունը և այլն), հրապարակային պարտավանքը, կու-

սակցական ու խորհրդային պատաս-
խանատու աշխատանքից ժամանակա-
վորապես հեռացնելը, կուսակցություն-
նից վտարելը, կուսակցությունից
վտարելը՝ զանցանքի մասին հաղոր-
դելով վարչական և դատական իշխա-
նություններին:

74. ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի անդամ-
ների կողմից կուսակցական և պետա-
կան կարգապահության խախտման,
յերկերեսանիության և Ֆրակցիոնու-
թյան վերահենդանացման ու թույլա-
տրման դեպքում ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմն
իրավունք ունի նրանց նկատմամբ
կիրառել ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի կազմից
հեռացնելը և, վորպես ծայրահեղ մի-
ջոց, վտարումը կուսակցությունից:

ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի անդամների
վերաբերմամբ և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի

անդամության թեկնածուների վերա-
բերմամբ այդպիսի ծայրահեղ միջոցի
կիրառման պայմանը պետք է լինի
ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի պլենում գումա-
րելը, հրավիրելով ՀամԿ(բ)Կ Կենտ-
կոմի անդամության բոլոր թեկնա-
ծուներին: Յեթե կուսակցության ա-
ռավել պատասխանատու ղեկավարնե-
րի այդպիսի ընդհանուր ժողովը ձայ-
ների յերկու յերրորդով անհրաժեշտ
է դտնում ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի ան-
դամի հեռացումը ՀամԿ(բ)Կ Կենտկո-
մի կազմից կամ կուսակցությունից,
պապա այդպիսի միջոցը պետք է իրա-
կանացվի անհստակ:

XIII

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

75. Կուսակցության և նրա կազմա-

կերպությունների դրամական միջոցները գոյանում են անդամավճարներից, կուսակցության ձեռնարկությունների յեկամուտներից և այլ մուտքերից :

76. Ամենամսյա անդամավճարները կուսակցության անդամների և թեկնածուների համար սահմանվում են հետևյալ չափով .

Մինչև 100 ռ. աշխատ. անցողներ վճարում	66	20 Կ
101-ից մինչև 150 ռ. " "	"	60
151-ից " 200 ռ. " "	"	1 ռ.
201-ից " 250 ռ. " "	"	1 ռ. 50
251-ից " 300 ռ. " "	"	2 ռ.
300-ից բարձր մինչև 500 ռ. "	"	վասակի 2 0/0-ը
500-ից բարձր աշխատավարձ "	"	վասակի 3 0/0-ը

Անդամավճարների չափը կուսակցության այն անդամների և թեկնածուների համար, վորոնք չունեն կա-

յուն աշխատավարձ, վորոշվում է ՀամԿ(բ)Կ կենտկոմի կողմից :

77. Թեկնածու ընդունվելիս մուտքի վճար դանձվում է ստացվող աշխատավարձի 2 տոկոսի չափով :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Եջ

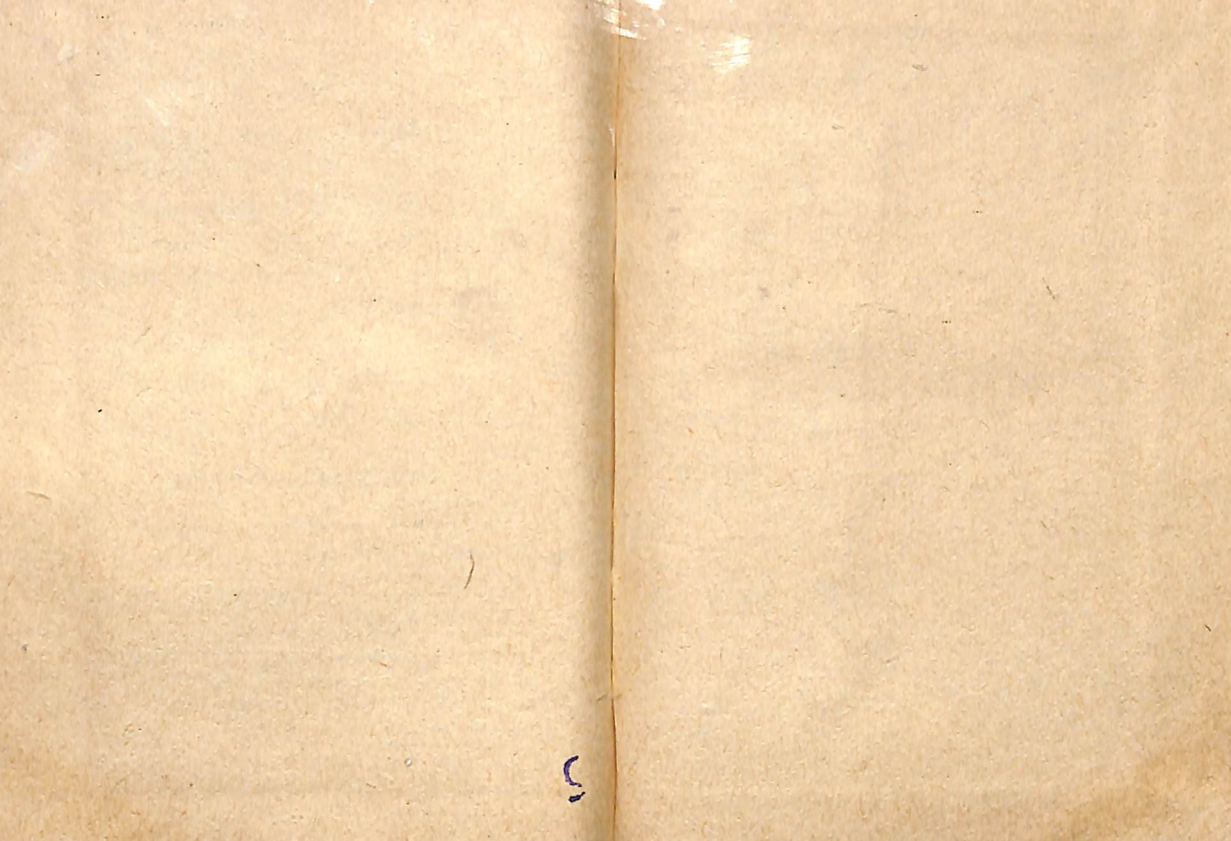
- I. Կուսակցութեան անդամները, նրանց
պարտականություններն ու իրավունք-
ները 8
- II. Կուսակցութեան անդամութեան թեկ-
նածուները 19
- III. Կուսակցութեան կառուցվածքը: Ներ-
կուսակցական դեմոկրատիան . . . 21
- IV. Կուսակցութեան բարձրագույն որ-
գանները 33
- V. Կուսակցութեան մարդային, յերկրա-
մասային և հանրապետական կազմա-
կերպությունները 45

- VI. Կուսակցութեան ռեկրուգային կազմա-
կերպութիւնները 52
- VII. Կուսակցութեան քաղաքային և շրջ-
ջանային (դիուզական և քաղաքային)
կազմակերպութիւնները 56
- VIII. Կուսակցութեան սկզբնական կազմա-
կերպութիւնները 60
- IX. Կուսակցութիւնը և կոմսոմոլը . . . 70
- X. Կուսակազմակերպութիւնները Կարմիր
բանակում, Ռազմա-Մովային նավա-
տորմում և արանսպորտում 73
- XI. Կուսակցական խմբեր արտակուսակ-
ցական կազմակերպութիւններում . 76
- XII. Տույժի միջոցներ կուսակցական կար-
գապահութիւնը խախտելու համար . 78
- XIII. Կուսակցութեան դրամական միջոց-
ները 81

Հայերեն քանգամուրյան խմբագիր
Դ. Հարությունյան
Տեխն. խմբ. Ս. Խաչատրյան
Մտքագրիչ Հ. Մանվելյան
Կոմսոմոլ սրբագրիչ Լ. Արովյան

Գլավիլիսի լիազոր № Տ-1726, հրաւ. № 694
Պատկեր № 96, քիւրմ 25000
Հանձնակի է արտադրւոյան 13 V 1939 թ.
Ստորագրակի է սպագրւոյան 25/VI 1939 թ.
Գիւնը 50 կ., կազմը լեզերենից 50 կ.,
կալեկնութից 30 կ.

Պետհրատ—Քաղաքական գրականութեան
հրատարակչութեան սպարան,
Յիւրիկան, Ալլաիկեղյան № 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0977673

1

3717